SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Leto LXXVI | 8. oktobra 2017 - Buenos Aires, Argentina | Št. 16

www.svobodnaslovenija.com.ar Svobodna Slovenija

MATI, NAUČI NAS GRADITI MIR!

43. romanje peš v Luján

Pravijo, da je romarjev milijon ali dva. Hodijo 12 ur. Ali pa 15, nekateri le 10. Ker je pot dolga 60 kilometrov, ali pa kolikor jih že vsak romar prehodi. Spremlja jih včasih sonce, včasih mraz, tokrat najbolj pozne celo dež in toča. Nekateri hodijo brez težav, nekateri ne dobijo žuljev, nekaterim ne uspe. Eni v tišini molijo, spet drugi glasno prepevajo. Vsi so mladi: eni po duhu, drugi tudi po letih. Vsi pa imajo isti cilj: pozdraviti Mater v Lujanu. Njo počastiti, se ji zahvaliti, jo prositi za pomoč. Takole so nam opisali svojo izkušnjo:

Enkratno! Letos sem pot v Luján prvič prehodila s skupino slovenskih mladcev in mladih. Hoja in pogovori so bili čudoviti. Polno veselja,upanja, truda, VERE.

Spoznala sem osebe, katerih obrazi so mi je že bili znani od nekdaj.

Hvaležna sem Mariji, da sem prispela do cilja. Tebi, sopotnica, pa za molitev.

Posebna zahvala vsem, ki ste nesebično pomagali, da je romanje k materi Mariji tako lepo izpadlo.

Veronika Urbančič Erjavec

Letos že drugič romava skupaj k lujanski Mariji -vsaka od naju je prej že večkrat romala po svoje-, z isto voljo in odločnostjo ter upanjem da dopolniva celo pot do Marije.

Vsaka s svojimi osebnimi prošnjami in zahvalami, sva z veseljem hodili do Lujana.

Peš romanje nama je zelo pomembno, ker se čutiš bližje Jezusu, bližje temu kar je On doživel: hojo v neskončne razdalje. Ni lepšega kot opraviti pot s prijatelji, ki si skupaj pomagamo in se motiviramo, da gremo še naprej, do cilja.

To je več kot samo fizični izziv. To je čas za razmislek, za mir in darovanje napora.

Hodiva k Mariji, da prosiva naj posreduje za nas v težavah ki se nam predstavijo, da se ji zahvaliva in pa tudi za namene tistih, ki niso mogli priti z nama.

Z velikem veseljem in ogromno čustvi sva prispele v Baziliko: ni najlepšega kot to, da utrujen prideš do oltarja, zagledaš Marijo in v srcu čutiš njeno veselje in blagoslov.

Najlepša pot je k Mariji!

Andrejka Dobovšek in Pavlinka Vombergar

Ker je to moje prvo peš romanje, sem šla z mladci in mladenkami iz Rodrigueza.

Bilo mi je zelo všeč, celo pot sem hodila s prijatelji. Med hojo smo peli in molili, da smo si vzeli čas za notranjo pripravo. Na koncu poti so me zelo bolele noge, ampak ljudje, ki so ob poti peli in nas navduševali s šalami in lepimi besedami, so naredili, da sem pozabila svojo bolečino in sem lahko hodila naprej, da sem končno prišla do Lujana.

Presenetilo me je, koliko ljudi je hodilo ves dan z veseljem, da so prišli do Marije.

Tam smo vsi imeli skupno mašo na trgu pred baziliko. Tega doživetja ne bom nikoli pozabila!

Jana Kastelic - Mladci in mladenke

Sem uživala, ker sem bila zelo navdušena, da sem hodila s prijatelji in z ljudmi ki so imeli en isti skupni cilj.

Romanje je lepa priložnost za razmišljanje in da se povežeš sam s seboj, z Bogom in Marijo.

Še posebno pa sem uživala družbo, zaradi katere je bila pot veliko lažja!

Luci Vombergar - Mladci in mladenke

Ko sem začel hodit nisem vedel, če bom lahko prišel do Lujana. Ampak začel sem premišljevati, da ni važno, če pridem peš do Lujana ali ne. Važno je da daruješ Mariji ves trud in veselje.

Ogromno ljudi je bilo in zaradi različnih razlogov so prišli do Marije, ki nas je vse lepo sprejela.

Agu Malovrh - Mladci in Mladenke

Romanje se mi je zdelo zanimivo. In vesela sem da sem lahko prišla. Zanimivo je bilo videti toliko ljudi, ki hodijo k Mariji.

n.n. - Mladci in Mladenke

Hvala, Marija! Na tem romanju sem lahko bila priča moči, ki jo ima vera.

Bila sem del oporne skupine, čeprav sem vedela, da me muči bolečina v kolku. V soboto nisem čutila nobene bolečine. Hodila sem lahko kar nekaj "kvader", to je danes zame, kot bi romala peš od doma. Marija je hotela, da sem tam!

In videla sem vero in ljubezen romarjev do Marije in čudeže, ki jih naša Mati dela.

Maruča Zurc - oporna skupina

To je izkušnja, ki si jo težko predstavljaš, če je nisi nikdar doživel. Čeprav je bila pot težka, sem čutila, da me je spremljala Marija in je bilo veliko lažje. Hvaležna sem ji, da mi je pomagala in spremljala skozi celo romanje in da sem lahko to še enkrat doživela.

Saši Selan

Doživeti še enkrat romanje v Luján je nekaj krasnega, nekaj enkratnega. Je izkušnja, ki ti pomaga misliti, moliti in deliti trenutke in pogovore z drugimi.

Letos sem petič romal v Luján in moram povedati da je bilo letos najbolj organizirano. Oporna skupina je bila številna in vedno pozorna na romarje, to je pomagalo, da smo lahko vsi prišli do cilja.

Hvaležen sem Mariji, ker nas je razsvetljevala med potjo in tistim, ki so organizirali mladinsko romanje v Luján.

Mati Mavrič

Letos nam je uspelo, kar si že nekaj let želimo: skupaj z družino peš romati k Mariji v Luján. Vsak od več kot dveh milijonov romarjev ima svoje osebne različne namene, obljube, želje in zahvale in tako jih imamo tudi mi, cilj je pa le eden, priti do naše ljube matere Marije. Med potjo imaš različne občutke, in bolj ko se bližaš Mariji, bolj si ganjen. Vzdušje, ki ga množica romarjev vseh vrst povzroča, molitev rožnega venca, spobudne besede soromarjev, vse to pomaga in prispeva, da je pot do Lujana krajša. Oporna skupina mladine SDO in SFZ je imela posebno vlogo, ker je poskrbela, da nam je bilo vse lažje. Ko smo končno prispeli do mogočne bazilike -tako lepo osvetljene je še nismo nikoli videli- smo se vsi ganjeni močno objeli. Po sveti maši smo se Mariji zavhalili in se od nje poslovili s prošnjo, da se lahko še vrnemo.

Družina Javoršek

Peš romanje v Luján je nepozabno doživetje. Pomagati romarjem da pridejo do naše Mati Marije, tega se ne da razložiti v par besedah. Slovensko zastavo najdeš na vsaki postaji, in skupaj z njo vesele ter utrujene obraze romarjev, ki vedó, da so vsakič bližje. Tako jim pomagamo in jih vzpodbujamo, da z močjo in pogumom hodijo naprej.

Na zadnji postaji, je pa doživetje čisto drugačno. Z oporno skupino se pripravimo na trgu in s toplo juho čakamo, da vsi končno pridejo.Tudi mi postanemo malo živčni, ker si želimo, da vsi zdravi pridejo do cilja.

Biti pri oporni skupini je tudi del romanja. Pomagaš drugemu, lahko je to prijatelj ali znanec, ki bo s časom postal tudi prijatelj, saj si skupaj doživel to čudovito izkušnjo: priti do hiše naše Nebeške Matere.

Miki Resnik - oporna skupina

V soboto 30. septembra ob 8. zjutraj sem bil v Slomškovem domu, da se pridružim 5. romanju slovenske mladine k Lujanski Mariji in moji 3. izkušnji z oporno skupino.

Letošnje romanje je izpadlo lepo in brez težav, bil je plus da sta nas spremljala g. Robert in g. Toni. Veseli me da lahko sodelujem pri takem dogodku in da sem koristen, da pomagam romarjem. Kot osebni cilj sem si postavil, da pripravim toplo juho na trgu pred baziliko in do zdaj je vedno uspelo. Zato, če Bog da in Mati Marija hoče, se spet vidimo na romanju 2018.

Alex Šuc - oporna skupina

Spremljala sem skupino mladcev in mladenk. Peš romanje v Luján je res pretresljiva izkušnja, kjer vsi ljudje romamo, vsak s svojim namenom, vsak na svoj način. Eni hodijo, drugi na poti pomagajo, delijo vodo, sadje, kruh, zdravijo žulje, blagoslavljajo romarje ali pa samo navdušujejo z besedo. Skoraj neverjetno, kako ti vse to pomaga, ko si na poti. Tudi naša slovenska mladina je bila izredno dobro organizirana. Oporna skupina nas je na različnih postajah čakala s toplim čajem in sladkarijami, na koncu, pred cerkvijo, ko nas je že malo zeblo in smo bili zelo zmatrani, tudi s toplo juhico. To se je občutilo kot prisrčen objem. Tudi oporna skupina je na ta način romala in dobila svoj blagoslov.

Sonja Tomazin

Romanje v Luján je eno najlepših doživetij, ki jih lahko ima mlad človek! Hoditi 60 km. s takšno količino mladih, ki hodijo k Mariji z upanjem in vero, s prošnjami in zahvalami, me vsako leto pretrese in mi pomaga, da z novimi močmi grem v vsakdanje življenje. Ko pa stopiš pred Marijo pa čutiš nekaj neverjetnega, srečo, ki se je ne da opisati v nekaj besedah! Res se splača ves trud!!

Aleš Grohar

Romanje v Luján zame pomeni ne samo fizično romanje k Mariji, ampak tudi iti duhovno pot k Jezusu po Mariji. Najlepši trenutki so bili molitev med potjo, sveta spoved in sveta maša, pa tudi trenutek v cerkvi pred Marijinim kipom, kjer sem Mariji izročil vse molitve, žrtvice, prošnje, zahvale, mlade in tudi vse tiste, ki so me prosili, da za njih molim. Verjamem, da vse to Marija prinaša pred Jezusa in prosi za nas.

Robert Brest

Nadaljuje na strani 2.

SUPER DOGAJANJA!

Cel dan sem hodil z mladimi. Zame nenavadno - super!

Pot smo pričeli s skupno molitvijo k Bogu, pa tudi k Mariji (romarici, priprošnjici in pomočnici). Super!

Na poti sem lahko govoril o sebi in slišal o drugih. Super!

Potovanje je bilo zame nekaj časa lahko, prijetno in veselo. Ampak kasneje tudi težko, zahtevno in boleče. Tako kot življenje. Super!

Toda vso pot sem spremljal druge in drugi so spremljali mene. Spoznanje in doživetje: spremljanje na poti je velik dar. Super!

Ker sem nekajkrat iz osebnih razlogov dosti zaostal, sem nato potreboval pogum in moč, da sem hitel in prišel k drugim. Ko sem druge našel, priznam, da mi je bilo lažje in zelo lepo. Super!

Ko smo se ustavili na postajah, smo prišli vsi skupaj. Super!

Na postajah smo srečali člane 'oporne skupine', ki so nam stregli kot angeli. Super!

Predno smo iz postaje nadaljevali pot, smo spet govorili k Bogu in Mariji, smo spet skupaj molili. Super!

Zaradi bolečin in slabega počutja, sem se moral pred koncem za nekaj časa ustaviti ob poti. Nisem bil sam, nekdo je razumel in bil z menoj. Pot sem nadaljeval, toda kasneje sem potreboval in prejel tudi zdravniško pomoč. Če verjameta ali ne - super!

Z mladimi sem bil na poti s posebnim skupnim ciljem - priti k Mariji. Ko pridemo k Mariji, smo bolj kot Njo, našli Jezusa! Saj smo vse povezali v obhajanju svete maše, Gospodove daritve in gostije ljubezni. Super!

Če bi to moral še krajše narediti, kot pravi g. Robert, v štirih stavkih... Hmmmm!

Močno sem doživel peš romanje z mladimi k Mariji! Celodnevno dogajanje na poti je bilo bogato zaradi medsebojnega spremljanja, pogovarjanja, petja, veselja, pomaganja itd. To moraš doživeti!

Veliko so mi pomenile postaje, kjer smo se skupaj zbrali. Tam so nam 'člani oporne skupine' stregli kot angeli in smo tudi skupaj molili.

Ker sem nekajkrat iz osebnih razlogov dosti zaostal, sem nato potreboval pogum in moč, da sem hitel in prišel k drugim. Ko sem druge našel, priznam, da mi je bilo lažje in zelo lepo.

Pot smo pričeli z Marijo, z Marijo smo potovali in k Mariji smo prišli. A našli nismo le Marijo, ampak po Njej predvsem Jezusa, saj smo se na cilju pridružili Jezusovi daritvi in gostiji. Tisto mašo sem doživel na poseben način!

Toni Burja

Marko Vombergar

51. OBLETNICA ZVEZE SLOVENSKIH MATER IN ŽENA

Še enkrat zavriskajva, harfa mi draga!

Pod tem geslom je Zveza slovenskih mater in žena v nedeljo 1. oktobra praznovala svojo 51. obletnico.

Sveto mašo je daroval msgr. dr. Jure Rode, duhovni vodja Zveze vseh 51 let, za vse žive in pokojne članice in dobrotnike Zveze. Med mašo je na orglah spremljala ljudsko petje prof. Andrejka Selan Vombergar.

Po sv. maši smo se spomnile vseh padlih med revolucijo in po njej in položile svečo pred spominsko ploščo v cerkvi, vsi navzoči so pa zapeli pesem Lipa zelenela je.

Predsednica Zveze, ga. Alenka Prijatelj, je pozdravila vse navzoče in povedala:

»Posameznik, skupnost ali narod, ki jasno vidi smisel svojega obstoja in ima tudi jasen cilj, zna kljubovati vsem težavam in zaprekam. Mirno lahko rečemo, da je naša skupnost v teh 70 letih izgnanstva to jasno dokazala. To življenjsko silo in moč črpa skupnost v globoko zakoreninjenih vrednotah in v močni veri, tako značilni za slovenski narod. Ni samo naključje, da je današnja prireditev posvečena nebeški Materi. V njej tudi želimo počastiti vse žene in matere v naši skupnosti, ki so stale ob strani možem, ko so se ustanavljali naši domovi. Res naši možje ne bi mogli sami delati in povezovati skupnosti, če ne bi imeli ob sebi razumevajočih žena, ki so z veseljem vodile in skrbele za družino, ko so možje bili na sejah, ko so gradili te naše skupne domove, pripravljali prireditve, sestanke, predavanja, koncerte in še in še. Mogoče se ne zavedamo dovolj vloge naših žena ob prihodu v Argentino, ob ustvarjanju lastnega doma, predvsem pa skupnosti. Brez tihega razumevanja in veselega sodelovanja žene, nobeden od naših mož ne bi mogel posvetiti svojega prostega časa v prid skupnosti. Tu se je pokazala prava zakonska ljubezen, ko sta mož in žena delala za iste ideale, za iste cilje: ustvariti skupnost, da se ohranijo slovenske vrednote, slovenski jezik, slovenske navade, predvsem pa globoka vera in vse to podariti svojim otrokom. Kot pravi slovenski pregovor, da žena podpira tri ogale hiše, to drži tudi za skupnost: žena podpira tri ogale skupnosti«

O delu potrebnim rojakom je poročala: «V preteklem letu smo razdelile $ 230.000.- , zato smo vam hvaležne za vsak dar, ki nam ga zaupate, da ga podarimo naprej.«

Letos je bila obletnica posvečena 100-letnici Marijinih prikazovanj v Fatimi in 110-letnici Marijinega kronanja na Brezjah kot Kraljica Slovencev. Ob takih obletnicah so se po vseh Sloveniji izvajali koncerti, posvečeni Materi božji, zato je Zveza povabila Pevski zbor Slomškovega doma Ex Corde in Mešani pevski zbor San Justo, ki sta se z veseljem odzvala, da se skupaj poklonimo pred njeno podobo v edini slovenski cerkvi v tujini posvečeni Njej. Pevovodkinji sta izbrali najlepše Marijine pesmi.

Pod vodstom Marte Selan Brula je Pevki zbor Slomškovega doma Ex Corde zapel: Ave Maria (Emmanuel songs, L.M.Gaisne), Dajte mi zlatih strun (F. Engelhart), Mehko čez hrib in plan (Lojze Mav), Pojoč se oglasimo (Georg Zangl), Marija, čuj me ti (Georg Zangl) in Sonce že zahaja (Josef Gruber).

Mešani pevki zbor San Justo, ki ga vodi prof. Andrejka Selan Vombergar, pa je izvedel pesmi: Je mrak končan (Ignacij Hladnik), O Gospa, o Mati moja (Silvo Mihelčič), Mati moja, venec pletem (Elizabeta Kremžar-Lojze Mav), S cvetlicami te venčamo (Hugolin Sattner), Že pada mrak (Peter Jereb) in V večnem žaru se blesteča (Josef Gruber)

In kot pravi pesem Vladimirja Kosa:

Še enkrat zavriskajva, harfa, mi draga.

Še enkrat zavriskajva, harfa, tej Ženi!

In tako sta zapela oba zbora skupaj O Mati čistega srca (Josef Gruber).

Lepota slovenskih Marijinih pesmi, podana z občutkom kot prošnja in zahvala, nas je prepričala, da to ni bil samo koncert: njihova pesem je bila molitev, s katero so pevci počastili Marijo.

Kot solisti so nastopili Vera Beltram, Dalma Grbec, Veronika Malovrh, Nežka Markovič, Marjana Poznič, Marcelo Brula in Branko Marinič. Na orglah je spremljal prof. Diego Perez.

Kot je že navada, se je večer zaključil ob dobri postrežbi naših žena, v prijetnem kramljanju s prijatelji in srečelovu.

Alenka Prijatelj

PREDSEDNIŠKE VOLITVE V SLOVENIJI

V nedeljo 22. oktobra bodo v Sloveniji predsedniške volitve.

Slovenski državljani bomo glasovali na diplomatsko-konzularnem predstavništvu v Buenos Airesu.

Prvič pa te volitve sovpadajo še z argentinskimi, in sicer parlamentarnimi, ki so v Argentini obvezne.

Potrjenih kandidatov za predsedniške volitve v Sloveniji je devet: *Angelca Likovič* (Glas za otroke in družine), *Borut Pahor* (mDŽ in SV), *Ljudmila Novak* (NSi), *Marjan Šarec* (LMŠ), *Romana Tomc* (SDS), *Maja Markovec Brenčič* (SMC), *Boris Popovič* (SZV), *Suzana Lara Krause* (SLS) in *Andrej Šiško* (GZS).

Kakšne so pristojnosti predsednika države?

Pristojnosti predsednika republike so določene z ustavo. Ta v 107. členu določa, da predsednik razpisuje volitve v državni zbor, imenuje državne funkcijonarje, kadar je to določeno z zakonom. Podeljuje odlikovanja in častne naslove. Predsednik tudi postavlja in odpoklicuje veleposlanike. Lahko predlaga kandidate za določena mesta, ki jih potem izvoli Državni zbor (parlament). Predsednik Državnemu zboru predlaga guvernerja Banke Slovenije in v izvolitev predlaga tudi varuha človekovih pravic ter kandidata ob iskanju ustavnega sodnika, ki ga potem izvoli Državni zbor.

Slovenski državljan, ki nimaš stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, lahko glasuješ:

a) Osebno na diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, na dan glasovanja, od 9. do 17.ure, na ul. Arroyo 880, 3. nadstropje, Buenos Aires.
Tel: 54 11 4894 0621.

S seboj vzemi osebni dokument.

b) Po pošti:
Prejel si gradivo za glasovanje po pošti, za prvi krog in za morebitni drugi krog. Glasuješ pa tako:

- najprej lastnoročno podpiši volilno karto in zapiši datum
- na belo glasovnico "ZA PRVI KROG" zapiši ime izbranega kandidata in jo položi v ovojnico (kuverto) z napisom "ZA GLASOVNICO" ter zalepi
- podpisano volilno karto in kuverto z glasovnico položi v večjo ovojnico z naslovom okrajne volilne komisije
- ostalo gradivo shrani za morebitni drugi krog

Kje oddaš tvoj glas?

Gradivo lahko pošlješ na Republiško volilno komisijo: Slovenska 54, 1000 Ljubljana, tja mora prispeti do 30. 10. 2017 do 12. ure.

Lahko ga pa tudi pošlješ po pošti ali drugače dostaviš na Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu, do 22. oktobra (od ponedeljka do petka od 9:30 ure do 16:30 ure ali pa na dan glasovanja).

Poizvej pa še to, če in kdaj bodo v tvojem slovenskem domu pobirali izpoljnjene glasovnice.

Imamo na izbiro več možnosti, da pravočasno oddamo naš glas, potrudimo se in pojdimo na volišče ali pa volimo po pošti, saj je vsako naše glasovanje izraz ljubezni do Slovenije, naše domovine, domovine naših staršev, starih staršev.

Slovenski državljani v Argentini bomo z našim glasom, v nedeljo 22. oktobra izpolnili našo dvojno moralno dolžnost do držav ki sta v naših srcih, do Argentine in do Domovine Slovenije.

Andrejka Dolinar Hrovat

NAŠI ZAČETKI V ARGENTINI

08

Moja zgodba

Stane Hrovat

Na Silvestrovo popoldne, leta 1947, smo se v Neaplju vkrcali na ladjo Santa Cruz. Prej je bila to vojaška ladja, pa so jo za silo zboljšali, da je bila vsaj malo podobna potniški ladji. To je bila prva večja skupina (ca. 500) rojakov na poti v novo deželo, na nov kontinent. Vožnja je trajala tri tedne, v Buenos Aires smo prispeli 21. januarja. Pri dvajsetih letih sem potoval sam. Sem pa imel nekaj zelo dobrih prijateljev s katerimi smo skupaj potovali že iz Ljubljane.

Predno smo se izkrcali iz ladje so nas obiskali argentinski zdravniki, ki so nas pregledali. Najbolj so jih zanimale naše oči. Najbrž ne samo če dobro vidimo! Ko smo se izkrcali smo šli v Emigrantski hotel. Tukaj smo imeli zagotovljeno streho, posteljo in pa obilno hrano.

To je bil dejansko prvi dober vtis, čeprav sem kosilo večkrat moral izpustiti, ker je bilo treba iskati delo in stanovanje. S španščino nisem imel težav, ker sem se že v taborišču dobro pripravil. Tam smo s skupino prijateljev organizirali svoj lastni tečaj. Eden od nas je poučeval slovnico in ta tečaj vodil. Izkoristili smo vsak prosti čas. Poleg naše je bila še druga skupina, ki jo je vodil neki Ekvadorec.

O mojih prvih vtisih težko kaj povem. Seveda me je presenetilo veliko mesto s precej zapletenim prometom. Preden se kam šel sem si kupil časopis La Prensa, ki je takrat imel največ oglasov. Tako sem našel oglas tovarne, ki je sprejemala nove delavce. Ko sem prišel do tja s podzemno železnico, sem takoj našel iskano ulico in prehodil deset "kvadrov", čeprav sem vedel, da je po vzporedni ulici vozil tramvaj, a sem se bal, da bi se izgubil. Ko sem v tovarni povedal, da iščem delo in da sem pred kratkem prišel iz Evrope, so me takoj sprejeli. A ko sem povedal, da iščem tudi stanovanje, so mi rekli: Bomo pa počakali.

Zadaj: Ivan Makovec, Jože Šeme, Stane Hrovate; spredaj: Tone Debevec, Herman Zupan, Lojze Urbanč, Lojze Trpin

Istočasno je bilo torej treba iskati stanovanje. Skupaj z nekaterimi rojaki smo dobili blizu Lanusa res zelo skromno stanovanje. Tam smo bili par tednov. A kmalu se je dobila rešitev. Po posredovanju slovenskega duhovnika sva dva dobila stanovanje v Martinezu pri španski družini. Kmalu sem izvedel, da je v drugi hiši istega lastnika že živela slovenska družina pa še par fantov. Pri teh ljudeh sva s sorojakom dobila stanovanje in hrano. Težava je bila s kopanjem, ker so nama rekli naj bo čim redkejše zaradi problemov z vodo. Zato sem se navadil kar na kopalnico na železniško postaji v Retiro.

Kaj pa služba? Začel sem v svojem poklicu, kar je trajalo par let. Nato nekaj časa v laboratoriju SQUIBB & SONS. Nato pa se je pojavila prilika v novi tekstilni tovarni, kjer je bilo zaposlenih veliko Slovencev. Delu sem se kar hitro privadil, dalj je pa trajalo, da sem se privadil ropotanju 45 strojev. To službo sem obdržavl nekaj let, dokler se nisem zaposlil v slovenskem podjetju.

Stanoval sem v lepem a oddaljenem mestu. Poleg službe sem bil tudi zaposlen v slovenski skupnosti. Tako sem sodeloval z dušnopastirsko pisarno, Društvo Slovencev (Zedinjena Slovenija) pa se Družabna Pravda, tako, da sem bil kar dobro zaposlen.

Za zaključek naj omenim še dogodek, ki se ga spominjam. Ko sem se stanoval v Emigrantskem hotelu sem nekoč sedel zunaj na cementni klopi in se mi je približač prijatelj. Med razgovorom me je vprašal, če imam kaj denarja. Povedal se mu, de sem pri denarju skromen. "Na" mi je rekel in mi dal pet pesov. Majhna številka, a takrat mi je zadostovalo za vožnjo skozi cel teden, pa še za skromno malico je ostalo. S prijateljem sva se spet srečala šele po štirideset letih in takrat sem se mu lahko spet zahvalil.

> *"Ko smo se izkrcali smo šli v Emigrantski hotel. Tukaj smo imeli zagotovljeno streho, posteljo in pa obilno hrano...*

SREČANJE RASTI VIII

Preteklo soboto 30. 9. smo se znova zbrali, tokrat pri meni doma. Po navadi izkoristimo obisk kakšnega "izgnanca" skupine, ki se ravno mudi po Buenos Airesu, vendar se tudi dobimo brez kakšnega posebnega razloga. Tokrat smo se zbrali navidezno brez posebnih namenov in smo sproti zvedeli, da bo prišla tudi Anči iz Kanade, tako da se nam je kar dobro izšlo. Bilo nas je 16 – polovica celotne Rasti.

Spravil sem se k pisanju o teh zbiranjih, ne zaradi posebnega dogodka, vendar zato, da prikažem kaj pomeni za nas, sinove izgnancev, preživeti skupaj skoraj celo življenje. Res je čudno reči "skoraj celo življenje", nikoli si nisem predstavljal, da bomo rekli kaj takega. Pa vendar je tako in zato je to tako pomembno za nas.

Ne moremo da ne bi bili ponosni na to prijateljstvo, ki ga ohranjamo že 42 let, odkar smo skupaj začeli Srednješolski Tečaj. Večina se nismo dobro poznali, ker smo prihajali iz različnih domov, dokler nas ni združil tečaj; zato bomo večno hvaležni tistim, ki so tečaj ustanovili. V Argentini dobro vemo kaj nam še danes nudi Tečaj.

42 let je nepredstavljiva številka za nas, vendar izračuni so pravilni. To je matematika življenja. Konec koncev ne gre toliko za leta, kakor za dogodke, ki smo jih skupaj preživeli, za stvari ki vemo eden o drugem iz težkih časov v naši mladosti, ko je vsak izmed nas iskal svojo identiteto, in ki predstavljajo podrobnosti, ki bodo za vedno ostale zapisane v skritih kotičkih naše zavesti. Stvari, ki jih ne moremo deliti z drugimi, ker jih ne bi razumeli. Vse skupine imajo to lastnost; izkušnje, ki se hranijo kot v nekakšnem bratstvu. Zgodbe o upornikih in zmernih, o prevzetnih in zadržanih, o pridnih in lenih, o spogledljivcih in brezbrižnežih. Podobnosti, vzajemnosti in razočaranja. Čas je vse oblažil in nas privedel do tega, kar danes smo.

Tisto obdobje tečaja je postajalo iz leta v leto bolj zanimivo, ker smo imeli res neverjetne profesorje, amaterje, pa vendar enkratne in neponovljive, te strastne izgnance, ki jim ni prav nič ostajalo, in so nam kljub temu podarili svoje sobote. Z njimi smo postopoma postajali bolj zreli. Vendar vse dobro se kdaj konča in tisto čudovito obdobje se je zaključilo z nepozabnim končnim potovanjem v Bariloche. Potovanje polno anekdot iz Colonia Suiza, neskončnih pohodov in nenavadnih voditeljev, ki so ustvarili spomine, ki nas vedno znova nasmejejo. Vse Rasti so doživele isto; večina, ki bere te vrstice ve, na kaj se nanašam.

Potem je pa šlo zares: začeli smo se manj videvati zaradi službe, univerze, porok. Drug za drugim smo se vrstili, enkrat kot povabljeni, drugič v središču dogajanja. Potem je prišel najboljši del našega življenja: naši otroci. Počasi smo se navadili velikih sprememb: prej smo bili med slovesnostmi na koncu dvorane, se šalili in smejali, sedaj pa smo v prvih vrstah, resni, ali še celo kaj beremo pred mikrofonom. Prej smo vedno morali nastopiti pri kakšni obletnici, sedaj gledamo svoje otroke kako nastopajo in se ponosno dregamo s komolci. Prej smo se počutili pomembne s svojimi mladostniškimi osvojitvami, sedaj komentiramo osvajanja svojih otrok. Prej smo bili mladi tečaja, sedaj se pa spopadamo z vlogo novega obdobja: prihoda naših prvih vnukov.

Ker se tako pogosto vidimo, je težko opaziti, koliko smo se spremenili: sivi lasje, dodatni kilogrami, pleše, resne bolezni. In nekatere so bile zelo resne; brazgotine o katerih se sedaj pogovarjamo, kot da bi bile anekdote, so bile več kot le to. Seveda pa je bilo tudi veliko solz in skupnih molitev. In še vedno so. Delimo tudi bolečino izgubo tistih, ki so predčasno odšli v Očetovo hišo. Vsak je že toliko doživel, da ni dovolj časa, da bi vse opisali; raje mislimo, da imamo sedaj veliko izkušenj.

Bili smo le še ena izmed tistih 45 skupin, ki so šli skozi tečaj, vendar lahko ponosno rečemo, čeprav zveni mogoče malo prevzetno, da smo res dobra skupina. Kdo ne pozna ljudi iz naše Rasti VIII? Lahko bi naštel imena naših "slavnih", vendar ni potrebno, daj tisti, ki prebirate ta časopis nas dobro poznate, kdor pa bere iz tujine, vas bomo pustili radovedne, čeprav zagotovo poznate kakšnega izmed "naših".

Kdo iz Slovenije, ki bere te vrstice, si bo mogoče mislil, da v tem ni nič čudnega, kajti taki smo Argentinci. To je delno res, saj imamo veliko argentinskih navad. Ampak to, da se vedno srečujemo že 42 let, skoraj vsak konec tedna, je v bistvu zaradi naše slovenskosti, saj so nas združevala slovenska šola, domovi, obletnice, verski prazniki, mladinski dnevi, tombole, romanja, festivali, poroke, krsti in pogrebi. Naši otroci so med sabo prijatelji, tako kot smo med sabo prijatelji mi, in se nam zdi naravno, da je tako, vendar ni tako samoumevno, saj je to nekaj, kar smo lahko dobili samo od skupnosti. Noben Argentinec ne deli z nami grozne izkušnje vojne naših staršev, in prav tako ne lepih zgodb, ki pripovedujejo o vaseh, sosedih, družinah, pesmih in navadah. Še nismo prišli do nostalgičnega obdobja našega življenja, vendar se že pojavijo v naših pogovorih nekateri komentarji o obisku kakšne vasi v Sloveniji, o pogovoru s kakšnim bratrancem, ko smo bili na obisku ali solzi kakšne tete, ko nam je pripovedovala o nečem, o katerem prej ni smela govoriti.

Veliko je podrobnosti, ki jih lahko delimo, ker smo imeli starše s podobnimi zgodbami. Naši starši so imeli težka življenja, in naša vzgoja je bila tako podobna, da ne moremo, da ne bi imeli občutka, da se poznamo kot da bi bili v sorodu; tako v dobrih kot tudi v slabih trenutkih.

Smo se že zmenili za naslednje srečanje. Ne bom izdal kje, da ne bo preveč pritiska na naslednjega gostitelja. Upam, da se nam bodo pridružili še drugi in da bomo lahko nadaljevali te pogovore, ki jim seveda ni nikoli konca.

Jože Lenarčič / Alenka Cukjati

KOLEDAR

14. oktobra
Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

21. oktobra
Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

28. oktobra
Redni pouk SSTRMB, ob 15. uri

28. oktobra
Izlet slovenskih šol v Glew

29. oktobra
Obletnica na Pristavi – Slovenski dan

5. novembra
Skupni mladinski dan

12. novembra
Obletnica v Hladnikovem domu

2. decembra
Zaključna šolska prireditev v San Martinu, igra: "Kje si, Uršika zala"

3. decembra
Zaključna prireditev Slomškove šole, igra "Martin Krpan"

8. decembra
Prvo sveto Obhajilo v cerkvi Marije

OSEBNE NOVICE

ROJSTVO

Dne *14. septembra* se je rodil **Jeremías Melgarejo Sánchez**. Njegova starša sta María Daniela Sánchez Črnak in Roberto Oscar Melgarejo.

Hvala Bogu za to novo življenje!

ROJSTVO NOVIH DOMOVIN

Tamino Petelinšek

V prostorih Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani so v četrtek, 5. oktobra, odprli razstavo Rojstvo novih domovin, s katero želijo avtorji razstave vsem, ki si bodo razstavo ogledati, približati izjemno ustvarjalnost, ki so jo slovenski begunci v taboriščih v Italiji in Avstriji pokazali v prvih letih po drugi svetovni vojni. Avtorji razstave so dr. Helena Jaklitsch, izjemna poznavalka in raziskovalka te tematike, Helena Janežič, vodja zbirke tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije ter Lenart Rihar, direktor Rafaelove družbe.

Razstavo je odprl minister za kulturo Anton Peršak, z občutno zapetimi slovenskimi pesmimi jo je obogatil Marcos Fink, odprtja razstave se je udeležil nadškof Zore, zbralo pa se je tudi prav lepo število obiskovalcev. Te je na začetku toplo pozdravila ravnateljica Narodne in univerzitetne knjižnice Martina Rozman Salobir, ki je izrazila veselje, da NUK tudi na tak način prispeva k spoznanju, kako so slovenski begunci, velikokrat nevidni in spregledani, v domovini pa za nekaj desetletij pozabljeni in zamolčani, s svojim zavedanjem slovenstva prispevali k rojstvu novih domovin po vsem svetu.

Osrednji govorec akad. prof. dr. Kajetan Gantar je spomnil, da mesec maj leta 1945 predstavlja eno najbolj usodnih obdobji v zgodovini slovenskega naroda, ne le zaradi izvensodnega pomora deset tisoč razoroženih slovenskih fantov in mož, temveč tudi zaradi izgube več tisoč Slovencev, ki so tistega usodnega maja, da bi ubežali revolucionarnemu nasilju, zapustilo domovino. V svojem govoru je izpostavil dve bistveni stvari; najprej to, da se slovenski begunci tudi v najbolj brezizhodni situaciji niso predali malodušju, temveč so vse premagovali s presenetljivo ustvarjalno silo in vitalnostjo, v taborišču pa so že razmišljali o ideji samostojne Slovenije, kar se je uresničilo toliko desetletji kasneje.

Na koncu je v imenu avtorjev spregovorila še Helena Janežič, ki se je zahvalila Ministrstvu za kulturo in Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno pomoč pri izvedbi projekta, obenem pa na kratko predstavila samo razstavo. Ta je razdeljena na dva dela; v prvem delu je predstavljano življenje slovenskih beguncev s poudarkom na bogatem tisku v taboriščih, obiskovalec preko razstavljenega gradiva in fotografij taboriščnih fotografov Lojzeta Erjavca in Marjana Hočevarja izve o bogatem kulturnem in šolskem udejstvovanju taboriščnikov. V okviru razstave je predstavljenih tudi 17 zgodb posameznikov, katerih poti so se prekrižale prav v taborišču. Pretresljive osebne zgodbe ter usoda posameznikov spodbujajo obiskovalce, da lahko bolj globoko začutijo kako dogajanja v zgodovini vplivajo na posameznike in spreminjajo njihova življenja.

Ob razstavi je izšla tudi knjiga Rojstvo novih domovin. Ta spremlja razstavo oziroma jo dopolnjuje, knjigo pa so pripravili isti avtorji kot razstavo. Razstava bo odprta do 26. novembra, v tem času pa bo nekaj vodenih ogledov ter trije spremljevalni dogodki.: izseljeniški pesniški večer s triom Volk Folk, na katerem bodo prebirali tudi poezijo, ki je nastala v taborišču, predavanje dr. Helene Jaklitsch o življenju slovenskih beguncev v taboriščih v Italiji, gosta pa bosta tudi zakonca Majda in Lojze Starman, ki bosta spregovorila o njuni osebni izkušnji begunstva.

SVS | *Razstava Helene Klemenc*

Dragi prijatelji Svobodne Slovenije in Slovenske kulturne akcije,

v sredo, 4. oktobra, smo imeli lepo odprtje slikarske razstave Helene Klemenc. Njeno delo je predstavila in analizirala umetnostna zgodovinarka Verena Koršič Zorn. Pozdravil je tudi predsednik SVS mag. Uroš Zorn, program pa je povezovala Pavlinka Korošec Kocmur. Poleg nastopajočih (Mojca Jerman, violina; Lucas Somoza Osterc, bariton) se je udeležilo odprtja kar nekaj prijateljev iz Argentine, ki so te dni na obisku v Sloveniji oz. so se sem preselili - Mari in Milan Keržič, Marko in Ana Marija Malovrh, ga. Pavla Škraba. Poleg njih pa še nekaj Heleninih sorodnikov ter članov in prijateljev Slovenije v svetu. Doživeli smo prijeten slovensko-argentinski večer.

Lepe pozdrave vsem
Boštjan Kocmur

Helena Klemenc se je rodila v Buenos Airesu, materi iz Ajdovščine in očetu z Rakeka. Tragični dogodki so tudi njene starše pahnili v begunstvo in pristanek v Argentini. Umetniški študij je Helena opravila na katoliškem inštitutu CONSUDEC in pridobila naslov profesorice risanja in slikarstva. To je postala tudi njena zaposlitev, saj poučuje na osnovni in dveh srednjih šolah. Ker je bil študij na omenjenem inštitutu bolj pedagoško usmerjen, si je za razmah ustvarjalnosti poiskala dodatna izpopolnjevanja pri argentinskih slikarjih Heliosu Gagliardiju in Nicolásu Menzu. Pomembno pa je bilo njeno praktično delo pri umetniku Francetu Ahčinu, pri katerem se je utrjevala predvsem v portretu in izdelovanju okrasnih glinenih predmetov. Ustvarja v različnih tehnikah: v olju, akrilu, pastelu, kredi, kemičnem svinčniku. Zelo rada ima kredo, za katero se je navdušila predvsem pri slikarju Nicolásu Menzu. Živahna razstavna dejavnost posebno zadnjih petnajst let jo je pripeljala v različna argentinska in slovenska razstavišča v Argentini. Leta 1998 je samostojno razstavljala v Kulturnem centru v Castelarju, v sklopu Slovenske kulturne akcije se je leta 2003, 2005 in 2016 samostojno predstavila v Slovenski hiši, leta 2013 pa v Slomškovem domu. Večkrat je skupinsko razstavljala v omenjenih slovenskih domovih, na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Buenos Airesu in v prestižnih argentinskih ustanovah kot sta npr. kulturni center Borges in muzej Carnacini. Helena Klemenc je že več let med ustvarjalnimi člani Slovenske kulturne akcije. Za svoje delo je prejela že vrsto pohval in priznanj.

Verena Koršič Zorn *(iz predstavitve v Zavodu sv. Stanislava)*

SVOBODNA SLOVENIJA | *Glasilo Slovencev v Argentini*
Ustanovitelj Miloš Stare
Lastnik društvo Zedinjena Slovenija
Predsednik Jure Komar

Uredniški odbor
Mariana Poznič, Erika Indihar, Jože Lenarčič, Marko Vombergar, Miloš Mavrič
Lektoriranje Lucijana Hribar, Mariana Poznič
Oblikovanje Erika Indihar, Cecilija Urbančič

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina
email svobodna.ba@gmail.com
www.svobodnaslovenija.com.ar